

Οργανισμός
Φυσικού Περιβάλλοντος
και Κλιματικής Αλλαγής

Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α.

Λεωφόρος Μεσογείων 207 - 2ος Όροφος
11525 Αθήνα - τηλ.: 210 808 9271
ηλ. ταχ/μείο: info@necca.gov.gr - ιστοσελίδα: [//necca.gov.gr](http://necca.gov.gr)

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΤΟΜΕΑ Α
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΝΕΣΤΟΥ - ΒΙΣΤΩΝΙΔΑΣ ΚΑΙ
ΡΟΔΟΠΗΣ**

Πληροφορίες: Αλέξανδρος Σωτηρίου
Τηλέφωνο: 25240-22231/21030
E-mail: a.sotiriou@necca.gov.gr

ΠΡΟΣ:

ΥΠΕΝ

Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Email: youl1@prv.ypeka.gr
n.mylonas@prv.ypeka.gr

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε ερώτηση της Βουλής (Πληθυσμός λύκων και επιθέσεις σε σκυλιά εργασίας ή και κατοικίδια)

Σχετ.: Η με αρ. ΥΠΕΝ/ΥΠΣΥΝ/116301/1915/10-11-2023 ερώτηση της Βουλής των Ελλήνων (Αρ. πρωτ. ΟΦΥΠΕΚΑ: 36484/12-11-2023)

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού εγγράφου και σε ότι αφορά την Υπηρεσία μας αναφέρουμε τα παρακάτω:

Στο πλαίσιο του ΕΠΠΕΡΑΑ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη – 2007-2013), ο τέως Φορέας Διαχείρισης Οροσειράς Ροδόπης, κατόπιν διεθνούς διαγωνισμού ανέθεσε την υλοποίηση του έργου «Εποπτεία και αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης ειδών θηλαστικών κοινοτικού ενδιαφέροντος του Εθνικού Πάρκου Οροσειράς Ροδόπης». Το εν λόγω έργο περιλάμβανε και τον Λύκο (*Canis lupus*) και στόχος του ήταν η αξιολόγηση του βαθμού διατήρησης του είδους, χωρίς ωστόσο να προκύψουν πληθυσμιακά στοιχεία.

Ο Ο.Φ.Υ.Π.Ε.Κ.Α., στο πλαίσιο υλοποίησης των Πράξεων «Διαχειριστικές δράσεις προστατευόμενων περιοχών, ειδών και οικοτόπων στην περιοχή ευθύνης του τέως Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Οίτης, κοιλάδας Σπερχειού και Μαλιακού Κόλπου» (MIS 5032589), «Διαχειριστικές δράσεις προστατευόμενων περιοχών, ειδών και οικοτόπων στην περιοχή ευθύνης του τέως Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Παρνασσού» (MIS 5032966), «Διαχειριστικές δράσεις προστατευόμενων περιοχών, ειδών και οικοτόπων στην περιοχή ευθύνης του τέως Φορέα Διαχείρισης Οροσειράς Ροδόπης» (MIS 5033035), «Διαχειριστικές δράσεις προστατευόμενων περιοχών, ειδών και οικοτόπων στην περιοχή ευθύνης του τέως Φορέα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θερμαϊκού Κόλπου» (MIS 5033615) και «Διαχειριστικές δράσεις προστατευόμενων περιοχών, ειδών και οικοτόπων στην περιοχή ευθύνης του τέως Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Τζουμέρκων, Κοιλάδας Αχελώου, Αγράφων και Μετεώρων» (MIS 5034900) του Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020»(ΥΜΕΠΕΡΑΑ) έχει συνάψει σύμβαση

με τίτλο «**Προμήθεια αποτρεπτικών μέσων προσέγγισης της άγριας ζωής (ΤΜΗΜΑ 2 : fox lights με ηλιακή φόρτιση, ΤΜΗΜΑ 3: Αυτόματοι ηχητικοί απωθητές, ΤΜΗΜΑ 4: Ηλεκτροφόρες περιφράξεις)**», κωδ. ΟΠΣ 5032966, 5032589, 5033615, 5033035, 5034900 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014- 2020», με προϋπολογισμό 123.882,20€ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%, για την εφαρμογή τεχνικών απώθησης και ειδικού εξοπλισμού αποτροπής προσέγγισης του λύκου σε ανθρωπογενείς δραστηριότητες και ως εκ τούτου μείωση της σύγκρουσης λύκου-ανθρώπου, ειδικά στις περιοχές ευθύνης των Μονάδων Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Νέστου Βιστωνίδας και Ροδόπης, Προστατευόμενων Περιοχών Κεντρικής Μακεδονίας και Εθνικών Πάρκων Παρνασσού, Οίτης και Προστατευόμενων Περιοχών Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας.

Η παραλαβή του ανωτέρω εξοπλισμού έχει ήδη ξεκινήσει και πρόκειται να ολοκληρωθεί πριν το τέλος του τρέχοντος έτους και ειδικά για το Εθνικό Πάρκο Οροσειράς Ροδόπης περιλαμβάνει ηλεκτροφόρες περιφράξεις, αυτόματες συσκευές απώθησης άγριων ζώων μέσω έντονου φωτός ή ήχου, καθώς και ειδικά γιλέκα προστασίας από λύκους για κυνηγετικούς σκύλους.

Τα τελευταία έχουν ήδη παραδοθεί από τη ΜΔΠΠ Νέστου-Βιστωνίδας και Ροδόπης προς πιλοτική χρήση, στους Κυνηγετικούς Συλλόγους Δράμας, Ξάνθης & Σταυρούπολης, στο πλαίσιο εκδήλωσης που πραγματοποιήθηκε στις 9 Νοεμβρίου 2023 με τίτλο: «Δράσεις για τη διατήρηση και διαχείριση του λύκου στη ΜΔ ΕΠ Νέστου – Βιστωνίδας και Ροδόπης».

Παράλληλα, στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE ARCPROM (LIFE18 NAT / GR / 000768) που υλοποιείται από το 2019 και στο οποίο είναι εταίρος ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. στη χωρική αρμοδιότητα των Μονάδων Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Νέστου – Βιστωνίδας και Ροδόπης, Εθνικού Πάρκου Πρεσπών και Προστατευόμενων Περιοχών Δυτικής Μακεδονίας και Εθνικού Πάρκου Βόρειας Πίνδου του Οργανισμού, αν και αποσκοπεί στην άμβλυνση της σύγκρουσης αρκούδας-ανθρώπου, εντούτοις ορισμένα μέτρα, που ήδη υλοποιούνται, όπως η διανομή ηλεκτροφόρων περιφράξεων και η λειτουργία δικτύου διανομής κατάλληλων σκύλων φύλαξης κοπαδιών, έχουν ως αποτέλεσμα την προστασία των κτηνοτρόφων και από τον Λύκο.

Επιπλέον, ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., στο πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ» 2021-2027 έχει εντάξει προς υλοποίηση, ομάδα διαχειριστικών δράσεων με τίτλο «**Δράσεις για την αντιμετώπιση της σύγκρουσης κτηνοτροφίας -λύκου**» οι οποίες έχουν εγκριθεί με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΥΔ ΠΕΚΑ & ΠΟΛΠΡΟ 11258/01-11-2023 της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγραμμάτων «Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία» Απόφασης Έγκριση εγγράφων εξειδίκευσης δράσεων στο πλαίσιο της 5ης διαδικασίας εξειδίκευσης του Προγράμματος «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ» 2021-2027».

Οι εν λόγω δράσεις εμπίπτουν στην Προτεραιότητα 6 «Προστασία της Βιοποικιλότητας» - «ΣΠ 2 – ΕΣ 2vii (RSO2.7) - Δράση 6.7.78.3: Νέες Διαχειριστικές Δράσεις του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. στο πλαίσιο της υλοποίησης παρεμβάσεων και εφαρμογής μέτρων του αναθεωρημένου Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας – PAF - για το Δίκτυο Natura 2000».

Στόχος των παραπάνω δράσεων είναι η μείωση της σύγκρουσης λύκου-ανθρώπου με τον σχεδιασμό, δοκιμή και πιλοτική εφαρμογή παθητικών και ενεργητικών μέτρων αποτροπής της θήρευσης από λύκους και της ορθής αντιμετώπισης των «εξοικειωμένων» λύκων με τεχνικές απώθησης και μέτρα αποτροπής προσέγγισης σε ανθρώπους.

Επιπρόσθετα, η Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Πάρνηθας, Σχινιά και Προστατευόμενων Περιοχών Σαρωνικού Κόλπου έχει πραγματοποιήσει σε συνεργασία με την εταιρεία Βιόσφαιρα ΜΚΟ, τις μελέτες: α) Μελέτη τροφικών προτιμήσεων των λύκων στην Πάρνηθα (2020) και β) Μελέτη της επίδρασης των λύκων στον πληθυσμό και την κινητικότητα του κόκκινου ελαφιού στην Πάρνηθα (2019). Οι παραπάνω μελέτες έδειξαν έναν πληθυσμό λύκου ιδιαίτερα πυκνό και δυναμικό στην Πάρνηθα, με δύο μεγάλες ομάδες

ανατολικά και δυτικά και μεμονωμένα αρκετά άτομα που κινούνται σε όλη την έκταση της περιοχής και 33 πιστοποιημένους διαφορετικούς γενότυπους.

Επίσης, έχει πραγματοποιηθεί έρευνα για τη συμπεριφορά του λύκου στην περιοχή της Πάρνηθας από την Περιβαλλοντική Οργάνωση Καλλιστώ, με στόχο την καταγραφή της συμπεριφοράς, ραδιοτηλεμετρία και προσπάθεια αναστροφής εξοικειωμένης συμπεριφοράς ατόμων λύκου.

Ακόμη, ο Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α ανέθεσε στη Μη Κυβερνητική Περιβαλλοντική Οργάνωση «Καλλιστώ» την υπηρεσία Συμβούλου για την «Εκπαίδευση και Τεχνική υποστήριξη του τέως Φορέα Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας για την διαχείριση περιστατικών συνύπαρξης λύκου και ανθρώπου στην περιοχή του Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας».

Με στόχο την απόκτηση τεχνογνωσίας που θα επιτρέψει την ορθή διαχείριση περιστατικών εμφάνισης λύκων σε αστικές και περιαστικές περιοχές, ξεκίνησε σε οκτώ ευρωπαϊκές χώρες –και στην Ελλάδα- η υλοποίηση έργου LIFE, όπου συμμετέχει ο ΟΦΥΠΕΚΑ για την απόκτηση τεχνογνωσίας στην ορθή διαχείριση περιστατικών εμφάνισης λύκων σε αστικές και περιαστικές περιοχές, με εφαρμογή στον Εθνικό Δρυμό Πάρνηθας. Το έργο, με τίτλο “LIFE WILD WOLF: Concrete actions for maintaining wolves wild in anthropogenic landscapes of Europe”, θα εφαρμοστεί σε αγροτικές, αστικές και περιαστικές περιοχές της Γερμανίας, της Σουηδίας, της Τσεχίας, της Σλοβενίας, της Κροατίας, της Πορτογαλίας, της Ιταλίας και της Ελλάδας, οι οποίες φιλοξενούν επτά από τους πιο σημαντικούς πληθυσμούς λύκου στην Ευρώπη. Θα έχει διάρκεια πέντε έτη. Την υλοποίηση του έργου έχει αναλάβει διεπιστημονική ομάδα από 18 εταίρους από τις οκτώ χώρες που συμμετέχουν. Από την Ελλάδα συμμετέχουν η ΜΚΟ Καλλιστώ και ο ΟΦΥΠΕΚΑ, μέσω της Μονάδας Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Πάρνηθας, Σχινιά και Προστατευόμενων Περιοχών Σαρωνικού Κόλπου.

Τέλος, η Μονάδα Διαχείρισης Εθνικών Πάρκων Πάρνηθας, Σχινιά και Προστατευόμενων Περιοχών Σαρωνικού Κόλπου υλοποιεί το Υποέργο (1) «ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΓΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΡΥΜΟΥ ΠΑΡΝΗΘΑΣ» της Πράξης «Δράσεις διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, ειδών και οικοτόπων στην περιοχή ευθύνης του τέως Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας» μέσω της οποίας διοργάνωσε 5 ημερίδες με τίτλο: «Συνύπαρξη ανθρώπων με την άγρια πανίδα στον Εθνικό Δρυμό Πάρνηθας», με σκοπό την ενημέρωση του κοινού για την παρουσία του λύκου και του ελαφιού, την προστασία των δύο ειδών και την κατανόηση ορθών συμπεριφορών.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε συμπληρωματική πληροφορία ή διευκρίνιση.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ιωάννης Μητσόπουλος

Ακριβές Αντίγραφο

2. ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ ΝΕΣΤΟΥ - ΒΙΣΤΩΝΙΔΑΣ ΚΑΙ ΡΟΔΟΠΗΣ

Ζλατίνη Πασχαλιώ